

Andra roten, tomt 115

Kvarteret Käppslängaren

2.115, 2.116, 2.117,

2.118 Kyrkogatan å St. Otterhällan

Här omtalas 1722 utfattiga *änkan Dordi Henriksdotter*.

Hon är inte densamma som *Christian Anert Bläckslagares fattiga änka*, som bodde här 2.115 1715–30. Om Christian Anert, som fick burskap 16.11.1691 och var bosatt Christian Scottes gamla gård, Drottninggatan, kan inom parentes nämnas, att han i februari 1702 inlevererade en provlykta till magistraten med kostnadsförslag. Lyktan var avsedd att lysa på bryggorna om nattetid till hjälp för ”främmande folck, som till efwentyrns wedh dess beställningar kunna om afftonen något sent komma till sine qwarter”. Priset på lyktan (utom glaset, som glasmästaren borde insätta) var 7 daler 16 öre smt (10.2.1702, EIIa:17).

Christian Anert gifte sig med *jungfru Catharina Falchs (Thalg?)* den 1.12.1691. Hans änka begravdes Chr 25.4.1731 enligt kyrkboken 50 år och 1 dag gammal, vilket knappast stämmer med vigsel 1691. Enligt en inlaga av Christian Anert den 30.1.1705 (EIIa:17) skulle han då vara djupt skuldsatt, varför han begärde magistratens hjälp, så att han ännu några år kunde behålla sin gård 4.44 (på Drottninggatan) osåld. Det framgår av ett senare brev i samma volym, daterat den 11.12.1705, att han skyllde ekonomiska betryck på sin ”tillförendewarande” hustru Catharina Thalg ”som inget högre åstundade än hans djupaste ruin”. Han angav, att hon bara var en fattig piga, när han för 14–15 år sedan (alltså omkring 1691) tog henne till sin äkta hustru. Han berättade om allt, vad hon pantsatt av egna (för hans pengar köpta) kläder, silver och guld. Hon hade förorsakat att han kom i arrest. Både han och deras fattiga små barn måste lida stor nöd. Hon såg inte till att han hade mat i arresten och han hade svultit ihjäl, om inte han stulit sig hem en afton och funnit en halv kaka bröd. För ett år sedan, 14 dagar före Mikaeli, tog hon barnen med sig hem till sin moder, honom oåtspod. (Denna mor kan vara den gamla fru Anna Talg i Haga, som vid ungefär 80 års ålder begravdes den 30.1 1706.) Nu hade hustrun tagit alla kläderna ur hans säng, så att han inte hade något att ligga på. Trots att Ven Consistorium hade givit dem skilsmässa, förföljde hon honom och hängde sig på honom. I ett nytt brev till magistraten (EII:18, daterat 12.4.1706) beklagade sig Christian Anert över sin f.d. hustru, som för halvt värde hade bortsålt hans lösören och husgeråd, medan han var i den långvariga arresten. Sedan de var skilda, hade hon tagit med sig allt det övriga, så att han icke fick njuta så mycket som en träsked.

På tomt 2.47 bodde hustru *Emerentia Schröder* och hennes tre män: den ene *Anders Larsson skräddare* var far till *bleckslagarewn Johan Kempe* som på allt sätt motarbetades av Christian Anert. I ett brev till magistraten (EIIa:13 den 22.6.1697) berättade Johan Kempe, att Anert hade låtit visitera Kempes hus och dennes svåger *fyrverkaren Lars Barcks* kista. Anert hade lagt beslag på såväl Kempes egna som lånade verktyg.

Det framgick ovan att Christian Anert Bläckslagare var frånskild Christian Anert begravdes i Christine 4.12.1706, över 90 år gammal. I ett brev till magistraten den 16.12 1706 (EIIa:16) betecknar sig *Katarina Hansdotter* ”som i många år levt i ovänskap med sin man mästare Christian

Anert” som nybliven änka. Hon såg ingen annan utväg att skaffa mat till barnen än att gå med tiggarsstaven. Hon begärde tillstånd att få hålla gesäll ett år eller två.

Christian Anerts änkas gård övertogs av mågen

mönsterskrivaren under garnisonen Petter Kiempe

(omtalad i tomtöreslängderna 1755–55) Gift med *Anna Elisabeth Anert*. Christian Anerts ovän Johan Andersson Kempes relation till Petter Kiempe är okänd. Petter Kiempe hade en son *Christian*, *snickaremästare* liksom sin bror *Petter* (anställd vid varvet). Sonen *Andreas*, död 9.5.1761 var gift med *Inger Rydberg*, Sonen *Carl var skeppare*. (Berg II:5–6, 416). Gården hade 1760 övertagits av en femte son

skoflikaren Jonas Pettersson Kiempe. Han förklarade sig vara barnfödd i staden, när han på grund av att han var ”fördärvad av giktvärk” uppgav att han ville försörja sig som skoflikare (EIIb:76, 5.4.1754). Jonas Pettersson Kiempe skaffade sig 1763 en annan gård i kvarteret, 2.120. Han gjorde 1768 cession ”i anledning av husköp”.

Det berättas i en årshandling (EIIb:138) att *Anders Hultin och Sven Ahlin* (9.32 1727–55) hade gått i borgen för ett lån hos *sockenskomakaren i Fässberg Anders Nordberg*, som skoflikare Jonas Pettersson Kiempe hade tagit. Denne hade vid förfallotidens utgång varit i stånd att betala skulden men genom tidernas omskiftet och andra vidrigheter hade han måst avstå all sin egendom till kreditorerna. Nu begärde Nordberg inteckning i Hultins och Ahlins egendom.

I Göteborgske spionen 9.8.1766 stod följande annons: ”Skoflikaren Jonas Pettersson Kiempes gård utbjödes till salu bestående av 6 öfwer- och underrum. jämte källare, wedbodar, någorlunda stort gårdsrum samt wattenbrunn, är belägen på Konungsgatan wid Ekelundstorget [3 maj ”wid Hästetorget”] näst intill bagaren Abraham Smitts hus, uti Smala gatan.”

Avskedade brandvaktkarlen Petter Isacsson Dahlberg,

som senare också övertar Maria Lerums f.d. gård 2.114, omtalas som ägare i tomtöreskängderna 1765–70.

Från 1775 och fram till åtminstone 1802 ägdes gården av

hustimmerman Lars Torstensson

Ödetomten ägdes 1807 tillsammans med 2.116 av arbetskarlen *Anders Thorsson*.

I bou 12.12.1834 efter *stadsvaktmästare Johan Ulrik Edmans hustru Johanna Christina Flinck*, död 15, 8. 1834, upptages stenhus med tomter 2.115–116, värderat 425 rdr banco samt hus och gård nr 36 i V. Haga m.m.